

Solarski, Bolesław

Noty biograficzne łączycan zamordowanych w Katyniu

Notatki Płockie 40/4-165, 30-31

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOTY BIOGRAFICZNE ŁĘCZYCAN ZAMORDOWANYCH W KATYNIU*

ANTONI CZAPLIŃSKI - ur. 16 lutego 1904 r. w Topoli Królewskiej, syn Józefa i Franciszki z domu Góra. Maturę otrzymał w 1925 w "8-klasowej Szkole Realnej im. Adama Mickiewicza w Łęczycy", absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, magister filozofii, profesor gimnazjalny w Łodzi. 28 czerwca 1931 r. poślubił Marię Helenę Bocheńską w Łodzi.

Ppor. rez. piechoty, 28 pp. Więzień obozu w Kozieleku, zamordowany w Katyniu¹.

JÓZEF TEOFIL DRZEWIECKI - ur. 20 grudnia 1891r. w Łęczycy, syn Bronisława i Heleny z Ziółkowskich. Ukończył Szkołę Realną K. Grochowskiego w Warszawie. W 1926 r. otrzymał dyplom Wydziału Administracji Szkoły Nauk Politycznych w Warszawie. W latach 1929-1930 ukończył III Kurs Aplikacyjny, oficer uzbrojenia. Oficer Armii Rosyjskiej, następnie II Legii Oficerskiej I Polskiego Korpusu. W lipcu 1919 r. wstąpił do Wojska Polskiego. Od 1931 r. kwatermistrz w Szkole Uzbrojenia w Warszawie, oficer służby stałej, kapitan (1937 r.), major (1939 r.).

Odnaczenia: Medal Pamiątkowy za wojnę - 1928 r., Medal X-lecia - 1928, Medal Brązowy za długoletnią służbę.

Był więźniem obozu starobielskiego, znajduje się w spisie NKWD pod nr 1025. Zamordowany w Charkowie, znajduje się w dole śmierci w VI kwartale Parku Leśnego w Charkowie².

TEODOR GAŁĄZKA - ur. 2 kwietnia 1881 r., syn Leona i Florentyny, kapitan rez. artylerii, inżynier, absolwent Politechniki Lwowskiej, architekt powiatowy w Łasku, kierownik Powiatowego Zarządu Drogowego w Łęczycy w latach 1933-1939, komendant Powiatowego Związku Strzeleckiego w Łęczycy³.

WACŁAW KAWECKI - ur. 19 marca 1906 r. w Krzepocinie k. Łęczycy, syn Stanisława i Jadwigi z Kozirskich. Uczęszczał do szkół w Łęczycy, gdzie w "8-klasowej Szkole Realnej im. A. Mickiewicza" otrzymał maturę w 1926 r. Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, magister praw, zatrudniony w Sądzie Okręgowym w Warszawie. Por. rez. Korpusu Oficerów Wojskowego Wymiaru Sprawiedliwości.

Więzień obozu w Kozielsku. Decyzją NKWD nr 2/IV 1940, poz. 59, zamordowany w Katyniu⁴.

ADAM KORPIŃSKI - ur. 13 stycznia 1898 r. w Kosowie k. Kołomyi, woj. lwowskie, syn Mariana i Jadwigi Lange. Ukończył siedem klas szkół realnych pod zarządem wojskowym, z tego sześć w Austrii, a siódmą w Krakowie w 1916 r. Studiował w Akademii Wojskowej

w Wiener-Neustadt w latach 1916-1918. 1 listopada 1918 r. wstąpił ochotniczo do Wojska Polskiego. W 1919 r. mianowany ppor., w lipcu 1920 r. - ranny, później w służbie pozaliniowej. W 1922 r. przeniesiony do rezerwy. Żona z domu Płoszyńska.

W latach następnych zatrudniony w Policji Państwowej, w tym w latach 1934-1937 komendant Powiatowej Komendy Policji Państwowej w Łęczycy w stopniu komisarza. W latach 1938-1939 komendant Powiatowej Komendy Policji Państwowej w Kostopolu, woj. wołyńskie w stopniu nadkomisarza⁵.

ADAM KULPIŃSKI - ur. 18 grudnia 1894 r. w Łęczycy, syn Ludwika i Franciszki z domu Lewandowskiej. Uczył się w "8-klasowej Szkole Realnej im. A. Mickiewicza" w Łęczycy i w "Szkole Realnej im. E. Kopoczyńskiego" w Warszawie.

Od kwietnia 1916 r. w 46 zapas. pp w Odessie, w stopniu chorążego, od września 1917 r. w 7 pułku strzelców polskich I Korpusu Polskiego gen. Dowbór-Muśnickiego w Bobrujsku i w Legii Podchorążych. Za udział w bojach odznaczony Krzyżem Walecznych w 1923 r. Od 2 listopada 1918 r. w Wojsku Polskim. Był m.in. oficerem placu w twierdzy Dęblin i wykładowcą w Wielkopolskiej Szkole Podchorążych Piechoty w Poznaniu. Będąc oficerem zawodowym ukończył w 1933 r. Wydział Inżynierii Lądowej na Politechnice Warszawskiej, następnie dokształcał się w Wyższej Szkole Wojennej. W latach 1936-1939, w stopniu majora był Szefem Fortyfikacji Modlin, a następnie Fortyfikacji Toruń.

W 1923 r. poślubił Jadwigę Tyską. Z tego związku narodziła się córka Maria Janina.

W listopadzie 1939 r. przebywał w obozie przejściowym w Szepietówce, następnie w Starobielsku. Znajduje się w spisie NKWD pod poz. 1699. Zamordowany w Charkowie, znajduje się w dołach śmierci w Parku Leśnym w Charkowie⁶.

KAZIMIERZ WACŁAW MACIEJEWSKI - ur. 26 marca 1907 r., syn Józefa i Marii. Uczęszczał do szkół w Łęczycy, gdzie otrzymał maturę w "8-klasowej Szkole Realnej im. A. Mickiewicza" w 1926 r. Był członkiem drużyny piłkarskiej "Sokół" Łęczycy. W latach 30. pracował w Banku Handlowym w Warszawie. Służbę wojskową odbył w 24 pp w Łucku, mianowany ppor. rez.

Był więźniem obozu w Kozielsku. Znajduje się na liście dyspozycyjnej NKWD, nr 025/1-w-96 z dnia 9 kwietnia 1940 r. Zamordowany w Katyniu. Nr ekshumacyjny 0779-PCK /AM/. Znalaziono przy nim kartę członkowską Ligi Morskiej i Kolonialnej, dwa kwity i medalik z tańcuszkiem⁷.

EDMUND PAWŁOWSKI - ur. 29 października 1901 r. w Łodzi-Bałuty, syn Stanisława i Michaliny z Kaftanów. W Łęczycy od 1908 r., gdzie uczęszczał do szkoły elementarnej i rozpoczął naukę w "8-klasowej Szkole Realnej im. A. Mickiewicza". Od 1916 r. członek POW i ochotnik na wojnę z Sowiecami w 1920 r. W 1921 r. ukończył Seminarium Nauczycielskie w Łęczycy, następnie był nauczycielem w "7-klasowej Publicznej Szkole Powszechnej w Piątku (do 1934 r.), później do 3 września 1939 r. w Leśmierzu.

W 1921 r. ożenił się z Julią z domu Krzywda, miał dwie córki Wiesławę i Jadwigę Grażynę.

Był więźniem obozu w Starobielsku. Akta personalne nr 4052, lista dyspozycyjna NKWD 032/4 z dnia 14 kwietnia 1940 r., poz. 6. W 1943 r. ekshumowany z dołu śmierci w Katyniu. Znalaziono legitymację oficera rez., kartę szczerzenia i medalik. Nr akt PCK /AM/ - 02957/Sk⁸.

JAN PIKUŁA - ur. 12 czerwca 1908 r. we wsi Brzezówka, parafia Lubzina, pow. Dębica, syn Wojciecha i Wi-

ktorii z domu Niedźwiedź.

Funkcjonariusz Policji Państwowej zatrudniony w latach 1933-1938 w Powiatowej Komendzie w Łęczycy w stopniu kaprała. W 1939 r. przeniesiony do Łodzi i awansowany do stopnia przodownika. W 1939 r. ożenił się ze Stefanią Redlicką, bezdzietny.

Evakuowany wraz z Komendą Łódzką Policji Państwowej 5 września 1939 r. na tereny wschodnich województw RP dostał się do niewoli sowieckiej i został więźniem obozu w Ostaszkowie. Zamordowany w Katyniu decyzją NKWD nr 033/3 z 16 kwietnia 1940 r. poz. 68⁹.

CZESŁAW ŚWINARSKI - ur. 1896 r. Funkcjonariusz Policji Państwowej, komendant posterunku Wróblew, pow. Sieradz. Komendant Powiatowej Komendy Policji Państwowej w Łęczycy w latach 1937-1939. Żonaty, dwie córki.

Więźień Ostaszkowa, zamordowany w Katyniu. Ekshumowany w 1943 r. Nr akt PCK /AM/ 3778¹⁰.

PRZYPISY:

* Materiałem wyjściowym do sporządzenia not był "Wykaz osób pomordowanych i zamęczonych w obozach hitlerowskich i sowieckich" (w czasie II wojny światowej), sporządzony przez Zofię Wojtczak, nauczycielkę z Łęczycy, uzupełniony po jej śmierci przez siostrę Jadwigę Wojtczak i ks. prałata Kazimierza Gorszwę, proboszcza parafii p.w. św. Andrzeja w Łęczycy w 1991 r. Wykaz przechowywany jest w Muzeum w Łęczycy jako "Księga Pamiątkowa" poświęcona uroczystości odstonięcia tablicy pamiątkowej na frontonie kościoła św. Andrzeja w dniu 8 września 1991 r.

Wykaz zawiera same nazwiska ośmiu osób urodzonych w Łęczycy i najbliższej okolicy lub związanych z Łęczycą poprzez pracę i działalność oraz miejscowości, w których zostały uwięzione i zamordowane. Wykaz, w wyniku poszukiwań autora został uzupełniony dwoma nazwiskami: Czesława Świnarskiego i Wacława Kaweckiego.

Przy sporządzaniu not autor korzystał z następujących źródeł:

- Jędrzej Tuchołski, *Mord w Katyniu*. PAX Warszawa 1991 (dalej: MwK).

- *Lista Katyńska*. Agencja Onnnpres i Polskie Towarzystwo Historyczne, Warszawa 1989 (dalej: LK).

- *Katyni*. Alfa, Warszawa 1989, (dalej: K).

- *Katynicy Ziemi Kutnowskiej*. Muzeum Regionalne w Kutnie. 1993 (dalej: KZK).

- Centralne Archiwum Wojskowe - Warszawa-Rembertów, pismo nr 2966/wych. z 29 czerwca 1995; Zespół Akt Biura Personalnego Ministerstwa Spraw Wojskowych (dalej: CAW).

- Jerzy Bednarek, *Zaginął w Katyniu*, "Ziemia Łęczycka" 1992, nr 21/666/ z 6 XII (dalej: ZŁ).

- Urząd Stanu Cywilnego w Łęczycy, Księga Urodzeń (dalej: USC).

- Muzeum Katyńskie w Warszawie, pismo z 12 V 1995 (dalej: MK).

- Wywiady z członkami rodzin i znajomymi pomordowanych.

¹ MwK, Obóz w Kozielsku, s. 89; K., s. 40; USC, Księga Urodzeń 1904; Informacja Stanisława Olejniczaka, siostrzeńca, zam. w Topoli Królewskiej (w zbiorach autora).

² MwK, Obóz w Kozielsku, s. 96 i obóz w Starobielsku, s. 401; MK; CAW.

³ MwK, Obóz w Kozielsku, s. 104; Hipolit Rydecki (informacja w zbiorach autora).

⁴ Tadeusz Gałamon, *Materiały do monografii "Łęczycza. Dzieje miasta"*, MwK, s. 594.

⁵ MwK, cz. Ostaszków, s. 308; CAW; informacja Stefanii Kleszczonek (w zbiorach autora).

⁶ CAW, akta nr 14790, KW-63, 281; Zespół akt Biura Personalnego MSW, sygn. I-300,18, 344, K 31; MwK, s. 440 i s. 943; Aleksander Przybylski (zięć A. Kulpińskiego), archiwum rodzinne (informacja w zbiorach autora).

⁷ K, s. 104; LK, s. 118; MwK, cz. Kozielsk, s. 162; MK; Maria Krzyżniak, zam. w Warszawie i Hipolit Rydecki, zam. w Łęczycy, (informacja w zbiorach autora).

⁸ K, s. 126; LK, s. 145; MwK, cz. Kozielsk, s. 187; KZK; ZŁ; informacja Jadwigi Grażyny Bernasiak, córki, zam. w Łęczycy (w zbiorach autora).

⁹ MwK, cz. Ostaszków, s. 338; Wyciąg metrykalny wydany przez proboszcza parafii w Lubzinie dnia 24 czerwca 1947 r.; informacja Stefanii Kleszczonek, ¹⁰ voto Pikuła, żony Jana Pikuły (w zbiorach autora).

¹⁰ K, s. 165; MwK, cz. Ostaszków, s. 360; Zofia Matias, zam. w Łęczycy (informacja w zbiorach autora).